

แนวทางการปฏิบัติและข้อควรความเข้าใจในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

ตามที่กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข โดยโครงการพัฒนาระบบตรวจสอบการให้บริการรักษายาบาลดำเนินการพัฒนาระบบตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. จากการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ พบว่าสถานพยาบาลหลายแห่งมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1.1 การเบิกค่าใช้จ่ายกรณีส่งต่อผู้ป่วยจากสถานพยาบาลของทางราชการไปสถานพยาบาลของเอกชนเพื่อรับการรักษาพยาบาล เช่น การบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟู ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติมาตรา 12 แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.2 การเบิกค่ายาซึ่งมิได้ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรง เช่น ยานวดเพื่อบรรเทาอาการหรือการเบิกค่าผลิตภัณฑ์ที่ส่วนมากมีลักษณะการใช้เป็นเครื่องสำอาง เช่น สบู่/แชมพูทำความสะอาดผิวหนัง หรือรักษาโรคผิวหนังที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพผู้ป่วย เช่น อาการคันผิวหนัง รังแค หรือมีลักษณะเป็นอาหาร เช่น ชาสมุนไพร

1.3 การเบิกค่ายาหรือผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มิได้ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรง หรือมีลักษณะเป็นการส่งเสริมสุขภาพ หรือเป็นยาที่ไม่มีข้อบ่งชี้ชัดเจน เช่น ยาอายุวัฒนะ ซึ่งหลายรายการเป็นยาใหม่ที่จะต้องมีการติดตามเฝ้าระวังในเรื่องคุณภาพและความปลอดภัย

1.4 การเบิกค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นค่ารักษายาบาล เช่น ค่าบริการหรือค่ายาที่ใช้ในกรณีการเสริมความงาม (เช่น การรักษาผิว การรักษาศีรษะล้าน การทำศัลยกรรมตกแต่ง) การลดความอ้วน การแก้ไขความบกพร่องของสายตาด้วยการยิงแสงเลเซอร์ (เช่น การแก้ไขสายตาสั้น) การคุมกำเนิด (ยกเว้นการทำหมันถาวร) หรือ การรักษาภาวะมีบุตรยาก

1.5 การเบิกค่ายาประเภทวิตามิน (Vitamins) เช่น วิตามินรวม และแร่ธาตุ (Minerals) เช่น แคลเซียม เกินความจำเป็น โดยไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์หรือข้อมูลว่าผู้ป่วยมีภาวะขาดสารอาหาร

1.6 การเบิกจ่ายอันตรายซึ่งจะต้องบริหารจัดการในสถานพยาบาล โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม แต่นำออกไปใช้นอกสถานพยาบาล เช่น ยาเคมีบำบัดประเภทยาฉีด หรือสารอาหารทางเส้นเลือด (Parenteral nutrition)

2. เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่เกิดการรั่วไหลไปในทางที่ไม่เหมาะสม จึงเห็นสมควรกำหนด ดังนี้

2.1 ยกเลิกแนวทางการเบิกจ่ายค่ายาประเภทวิตามินตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0530.2/ว 36 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2544 และที่ กค 0530.2/ว 37 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2544 และกำหนดการเบิกจ่ายค่ายาประเภทวิตามิน (Vitamins) และแร่ธาตุ (Minerals) ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะวิตามินและเกลือแร่ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งมีคุณสมบัติในการบำบัดรักษาโรค โดยให้เบิกจ่ายตามรายการและเงื่อนไขที่กำหนดในบัญชียาหลักแห่งชาติเท่านั้น

2.2 การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะรายการ รูปแบบ ความแรง ขอบ่งใช้และข้อมูลสำคัญอื่น ๆ ที่กำหนดในบัญชียาจากสมุนไพร และเภสัชตำรับโรงพยาบาล ซึ่งเป็นรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติฉบับปัจจุบันเท่านั้น เนื่องจากเป็นยาที่มีขอบ่งใช้ชัดเจน ครอบคลุมโรคและการรักษาพยาบาลที่จำเป็น และมีระบบติดตามเฝ้าระวังในเรื่องคุณภาพและความปลอดภัย ทั้งนี้ กรณีตามข้อ 2.1 และ 2.2 ดังกล่าว ห้ามสถานพยาบาลออกหนังสือรับรองของคณะกรรมการแพทย์ กรณีการใช้นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

2.3 การเบิกจ่ายค่ายาอันตรายซึ่งรวมถึงสารอาหารทางเส้นเลือดที่จะต้องบริหารจัดการในสถานพยาบาล โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมให้เบิกจ่ายได้เฉพาะกรณีที่ใช้กับผู้ป่วยขณะที่อยู่ในสถานพยาบาลเท่านั้น มิให้เบิกจ่ายเพื่อนำไปใช้นอกสถานพยาบาล ยกเว้น ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่มีการส่งต่อไปรักษาด้วยวิธีไตเทียม (Hemodialysis) ณ สถานพยาบาลอื่น ทั้งนี้ กรณีตามข้อ 2.1 – 2.3 ดังกล่าว ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2552 เป็นต้นไป สำหรับกรณีค่ายาที่มีใบเสร็จรับเงินหรือการส่งเบิกในระบบเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการก่อนวันที่ 1 กรกฎาคม 2552 การเบิกจ่ายยังคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดิม

3. ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่กำหนด ดังนี้

3.1 ค่ายาที่จะนำมาเบิกจ่ายได้จะต้องเป็นยาที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรง และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาจาก อย. และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในหนังสืออ้างถึง 3 หมวดที่ 3 ค่ายาและสารอาหารทางเส้นเลือด ยกเว้น กรณีการเบิกจ่ายค่ายาวิตามินและแร่ธาตุ และยาสมุนไพร ในข้อ 2.1 และ 2.2